

**İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 14. Hukuk Dairesi E.2022/460
K.2025/1699 (22.10.2025)**

Karar metni, resmî kaynakta yayımlanmış hâliyle aynen aktarılmıştır; taraf adları kaynakta anonimdir.

T.C.

İSTANBUL

BÖLGE ADLİYE MAHKEMESİ

14. HUKUK DAİRESİ

DOSYA NO: 2022/460

KARAR NO : 2025/1699

T Ü R K M İ L L E T İ A D İ N A

İ S T İ N A F K A R A R I

İNCELENEN KARARIN

MAHKEMESİ: İSTANBUL 21. ASLİYE TİCARET MAHKEMESİ

TARİHİ: 24/11/2021

NUMARASI : 2020/256 E. - 2021/885 K.

DAVANIN KONUSU: İtirazın İptali (Haksız Eylemden Kaynaklanan Zarar Nedeniyle)

Taraflar arasındaki itirazın iptali davasının ilk derece mahkemesince yapılan yargılaması sonunda ilamda yazılı nedenlerle davanın kısmen kabulüne dair verilen karara karşı, davacı ve davalı vekillerince istinaf yoluna başvurulması üzerine Dairemize gönderilmiş olan dava dosyası incelendi, gereği konuşulup düşünüldü.

TARAFLARIN İDDİA VE SAVUNMALARININ ÖZETİ

Davacı vekili, dava dilekçesinde özetle; davalının müvekkiline olan borcundan dolayı davalı aleyhine İstanbul 4. İcra Müdürlüğünün... E. sayılı dosyası üzerinden icra takibi başlatıldığını, davalı asıl alacağa, faize, ferilerine ve icra dairesinin yetkisine itiraz ettiğini, davalının icra dairesinin yetkisine ilişkin itirazlarının haksız ve dayanaksız olduğunu, davalının Almanya'da ... şirketini kurduğunu ve şirketine yatırımcı arayışına giriştiğini, davalının enerji yatırımı yapması gereken şirket için aralarında davacının da bulunduğu çok sayıda kişiden 45 milyon Euroya yakın para topladığını, paraların davalı tarafından sanat eserleri alımı gibi işlemlerle şirket hesabından kendi hesabına aktarıldığını, pek çok kişinin dolandırıldığını, davalının Hamburg Asliye Ceza Mahkemesinin 09/04/2013 tarihli kararı ile cezalandırıldığını, Hamburg Sulh Hukuk Mahkemesinin 15/07/2008 tarihli kararı ile iflas kararı verildiğini, alacağın iflas masasına yazdırıldığını ve davacının alacaklı olduğunu, Almanya'daki iflas tasfiyesinde davalının Bodrum Bitez'de bulunan taşınmazını beyan etmediğini, davalının icra dosyasına sunduğu itiraz dilekçesinin ekindeki vekaletnamede adresini Şişli/İstanbul olarak bildirdiğini, davalının İstanbul 4. İcra Müdürlüğünün ... E. sayılı dosyasına yaptığı itirazın haksız olduğunu belirterek, itirazın iptali ile takibin dava değeri üzerinden devamına, alacaklarına takip talebi çerçevesinde öngörülen oranlarda asıl alacağa temerrüt faizi işletilmesine karar verilmesini talep ve dava etmiştir. Davalı vekili, savunmasında özetle; davacının ... Holding AG'den olduğu iddia edilen alacağının ticari alacak kapsamına girdiğini, mahkemenin görevsiz olduğunu, asliye ticaret mahkemesinin görevli olduğunu, mahkemenin yetkisiz olduğunu, yetkili mahkemelerin Berlin Mahkemeleri olduğunu, alacağın zamanaşımına uğradığını, husumetin ... Holding AG şirketine yöneltilmesi gerektiği, davalı müvekkilinin dava dışı ... Holding AG şirketinin üyesi

olduğunu, ticari ilişki ile müvekkilinin sorumlu olmasının mümkün olmadığını, müvekkili aleyhine açılmış başka davaların olması durumunda davanın derdestlik ile birlikte esastan reddine karar verilmesini istemiştir. İstanbul 27. Asliye Hukuk Mahkemesinin 2019/84 Esas - 2019/39 Karar ve 12.02.2019 tarihli kararı ile mahkemenin görevsizliği nedeniyle davanın usulden reddine karar verilmiştir. Dairemizin 2019/967 Esas - 2020/479 Karar sayılı, 03.06.2020 tarihli kararı ile davacının istinaf başvurusunun kesin olarak esastan reddine karar verilmiştir. Eldeki istinaf incelemesine konu karar, dosya kendisine gönderilen görevli mahkemece verilmiştir.

İLK DERECE MAHKEMESİ KARARININ ÖZETİ

İlk Derece Mahkemesince yapılan yargılama sonucunda; "...Dava, davalının yurtdışında kurduğu ... AG şirketinin yatırım amaçlı, yatırımcılardan topladığı fonu, şirket amacı dışında kullanması ve şirketin iflas etmesi , davalının şirket yöneticisi olarak bildirdiği kişisel iflasında da Türkiye Bodrum'daki taşınmazını bildirmemesi ve bu nedenle Alman Hukukuna göre haksız fiil hükümlerine göre sorumlu olması, ayrıca 6102 sayılı TTK'nun 553. Maddesi uyarınca da sorumlu olması nedenine dayalı alacakla ilgili yapılan icra takibine yönelik itirazın iptaline ilişkindir. Davacının alacağı alman sulh hukuk mahkemesinin apostil şerhli sıra cetveline dayanmakta olup kayıt tarihinin 01/09/2008 olduğu, bu sıra cetveline yönelik herhangi bir itirazın dosyaya yansımadağı, dolayısıyla bu alacağın İİK anlamında çekişmesiz alacak olduğu ve kesinleştiğı anlaşılmıştır. Davalının, taşınmazını iflas dosyasına bildirmemesi Alman Hukukuna göre haksız fiil ise de, Türk Hukukuna göre de TTK 553. Maddesi kapsamında yöneticinin pay sahiplerine ve alacaklılarına verdiği zarardan sorumluluğunu gerektirdiğı, davalının Türkiye'deki yerleşim yerinin Şişli/ İstanbul olması, yine Türkiye'de mal varlığının bulunması nedeniyle mahkememizin yetkili ve görevli olduğuna İstanbul Bölge Adliye Mahkemesince verilen karar ile sabit olduğu anlaşılmıştır. Davacı tarafın alacağının döviz cinsinden olması ve iflas masasına yazdırma tarihi ile takip tarihine kadar geçen sürede 3095 sayılı yasanın 4/a maddesi uyarınca faiz uygulanması gerektiğı ve bunun da bilirkişi raporu ile tespit edilen miktar olduğu ve bu miktarda faiz talebini haklı olduğu anlaşılmıştır. Dosyamıza sunulan benzer davalara ilişkin bir kısım bilirkişi raporlarında, davacıların Alman Hukukuna göre kesinleşmiş yargı kararına dayalı alacağı bulunmadığı görüşü bildirilmiş ise de, bu görüşün mevzuata uygun olmadığı, dosyamıza sunulan bilirkişi heyetinde yer alan akademisyenlerin Türk ve Alman Hukukunu irdelediğı, Alman Hukukuna göre iflas dosyasında kesinleşmiş bir alacak olduğu, Türk Hukuku bakımından da iflas masasına yazdırılıp itiraza uğramayan alacakların kesinleşeceği ve İİK. 68. Madde kapsamında belge olarak kabul edileceğı, Hamburg Sulh Hukuk Mahkemesinin 237/08 iflas nolu dosyasındaki iflas tablosunun da bu kapsamda alacağı ispatlamaya yeterli olduğu, kaldı ki davalının, davacının alacağı olmadığına dair somut bir iddiasının bulunmadığı, bu nedenle davacının iflas eden şirketten olan alacağını alamaması nedeniyle davalının bunu tazminle yükümlü olduğu, zarar miktarı, sorumluluk ve mahkememizin görevi konusunda şüpheyne mahal bırakmayacak derecede veri olduğu, davalının karşı çıkması nedeniyle istinabe olan mahkemeden kayıtların celbedilemediğı, davalının kısmi ödeme iddiasına dair herhangi bir belge sunulmadığı, bu nedenle davacının davasının bilirkişi raporu ile tespit edilen kısım kadar haklı olup, asıl alacak yönünden davanın tamamı, faiz yönünden kısmen kabulü gerektiğı vicdani kanaat hasıl olmuştur. Mahkememizce karar verildiğı tarihinde, kur farkı nedeniyle hükmedilen miktarın harçlandırılan değerden daha yüksek olduğu, kurun sürekli yükselmeye devam ettiğı, bu nedenle harçlandırılan değer üzerinden harç hesabının yapılması gerektiğı, ret edilen faiz miktarı yönünden dava tarihindeki kur üzerinden karşı vekalet ücretine hükmetmek gerektiğı, davanın açılmasına ve uzamasına davalı sebebiyet verdiğı ve asıl alacak yönünden dava tamamen kabul edildiğinden yargılama giderinin tamamının davalıya yükletilmesi gerektiğı anlaşıldığından..." gerekçesiyle, davanın kısmen kabulüne, davalının İstanbul 4.

İcra Müdürlüğünün... Esas sayılı takip dosyasına yönelik itirazının 26.386,54 euro asıl alacak ve takibe kadar işlemiş 9.997,57 euro faiz yönünden iptali ile takibin bu miktar bakımından devamına, asıl alacak için takipte belirtildiği gibi 3095 sayılı yasanın 4/a maddesi uyarınca faiz uygulanmasına, geri kalan kısma yönelik talebin reddine, alacak likit ve itiraz haksız olduğundan takdiren %20 oranı üzerinden hesaplanan 44.927,34 TL icra inkâr tazminatının davalıdan alınarak davacıya verilmesine, karar verilmiştir.

Bu karara karşı, davacı ve davalı vekillerince istinaf başvurusunda bulunulmuştur.

İLERİ SÜRÜLEN İSTİNAF SEBEPLERİ

Davacı vekili, istinaf başvuru dilekçesinde özetle; ilk derece mahkeme kararının, -istinaf edilen kısım hariç- yasaya ve usule uygun olduğunu, davalının istinaf itirazlarının açıklanan nedenler ile haksız ve dayanaksız olduğunu, Türk mahkemelerinin iş bu dava konusu ihtilafı çözmeye yetkili olduğunu, davanın zamanaşımına uğramadığını, davalı hakkında verilmiş bir beraat kararı olmadığını, davalının husumet itirazının istinaf mahkemesince kesin olarak karara bağlandığını, davalının esasa ilişkin itirazlarının haksız ve dayanaksız olduğunu, Hamburg Sulh Hukuk Mahkemesi (İflas Mahkemesi) tarafından düzenlenen ... esas nolu iflas tablosunun uluslararası geçerli bir resmî belge olduğunu, davalının istinaf taleplerinin yersiz olduğunu, mahkemece her ne kadar asıl alacağa işlemiş faiz yönünden Alman hukukunun uygulanması gerektiğinden takip öncesi faiz yönünden Alman yasal faiz olan %4 uygulanması gerektiğinden bahisle davanın kısmen kabulüne karar verilmiş ise de faiz yönünden TBK'nın 99 ve 3095 sayılı kanunun 4/A maddeleri uyarınca faiz uygulanması gerektiğini, taraflarınca takip talebinde belirtilen faiz oranı mevzuata uygun şekilde kamu bankalarınca mevduata fiilen uygulanan faiz olduğunu belirterek; davalının haksız istinaf başvurusunun reddine, kendi istinaf başvurularının kabul ile ilk derece mahkemesinin istinafa konu kararının yalnızca takip öncesi işlemiş faiz alacağı yönünden düzeltilmesine karar verilmesini talep etmiştir. Davalı vekili, istinaf başvuru dilekçesinde özetle; davacının dava dışı şirket olan Holding AG'den yatırım amacı ile tahvil aldığını, ancak yatırılan paraların şirket hesabında yok edildiğini, şirket yöneticilerinin yargılandığını, bu sebeple haksız fiil iddiası ile davalıya dava açıldığının belirtildiğini, davacının açtığı işbu davada Türkiye'de hukuken hiçbir değeri olmayan Holding AG'ye ait iflas kayıt tablosu ile Hamburg Asliye Ceza Mahkemesi kararlarını delil olarak gösterdiğini, ancak her iki belgenin de kesinleşmiş hali veya tanıma ve tenfiz edilmiş halinin dosyada bulunmadığını, işbu davanın şirket yöneticisinin sorumluluğu davası olarak kabul edildiği takdirde bu hususta hiçbir araştırma yapılmadığını, mahkemece işbu uyuşmazlıkta Alman Hukukunun mu Türk Hukukunun mu uygulanması gerektiğini gerekçeli kararda açıkça bildirilmemesine rağmen Alman Mahkemeleri kararlarına ve yabancı devlet belgelerine dayanarak TTK 553/1. Maddeye göre hüküm tesis etmesinin hukuka aykırı olduğunu, dava konusu paranın dava dışı şirkete yatırıldığının iddia edildiğini, bu bedelin yatırılıp yatırılmadığının şirket kayıtları ve iflasın yürütüldüğü Alman Mahkemeleri ve İflas Dairesi kayıtları ile belirlenebileceğini, müvekkilinin bu hususta beyanda bulunma hakkı ve yetkisinin olmadığını, itiraz etmekle bu bedelin yatırılmadığını açıkça beyan ettiğini, davacının paranın yatırıldığına dair delil sunmadığını, bu nedenle davanın esastan reddi gerektiğini, mahkemece hiçbir delil toplanmadan, dava konusu ödemenin dava dışı şirkete yapıp yapılmadığı araştırılmadan, milletlerarası hukuk alanında uzman bilirkişiden rapor alınmadan, iflas idaresi müdürünün yazısından davacının dava dışı şirketin iflas dosyasından para tahsil ettiği sabit iken, yabancı mahkeme kararlarının ve iflas masasının son durumlarını öğrenmek için istinabe yapmadan hukuka aykırı karar verildiğini, mahkemenin davayı görmeye yetkisinin olmadığını, BAM kararları doğrultusunda işbu davanın TTK 561. maddeye istinaden yetkili mahkemenin Hamburg/ Almanya mahkemesi olduğunu, davalının mutad meskeninin Türkiye olmadığını, BAM kararında vekaletname adresi olarak avukat

olarak işyeri adresinin yazıldığını, davalının Türkiye'de bir adresinin bulunmaması nedeni ile vekaletname adresi olarak vekilin işyeri adresinin bildirildiğini, davalının yerleşim yerinin Türkiye olmadığını, mutad meskenin de Türkiye olarak kabul edilmesinin hukuken mümkün olmadığını, zamanaşımı itirazlarının hukuken yanlış değerlendirildiğini, 2005 yılında ortaya çıktığı iddia edilen alacağın zamanaşımına uğradığını, iflas masasına başvuru tarihinin 01/09/2008, iflas tasfiyesinin kapatılma tarihinin 06/05/2014 belirtilmesine rağmen bu hususların açıklığa çıkartacak istinabe taleplerini reddedildiğini, mahkemece Alman Federal Mahkeme tarafından verilen beraat - ortadan kaldırma kararını yok saydığını, husumet itirazının hukuken yanlış değerlendirildiğini, davaya konu iflas kayıt tablosu dava dışı Holding AGye ait olduğunu, müvekkilinin bu şirketin ortağı olduğunu, mahkemenin gerekçeli kararında dava konusu paraların alınmadığına ilişkin itirazların ileri sürülmediğine ilişkin yorumu kabul etmenin mümkün olmadığını, bu hususta taraflarınca itirazlar ileri sürüldüğünü, dosyadaki belgelerden davacının dava dışı Holding AGden alacaklı olduğu iddiası ile Hamburg Asliye Hukuk Mahkemesi dava açtıklarını, mahkeme kararına göre davanın Holding AG'ye karşı açıldığını, davalı aleyhine açılmadığını, iflas süreci Almanya'da devam edip tamamlanan bir kişi hakkında başka bir ülkede yargılama yapılmasının hukuken mümkün olmadığını, tüm delillerin Alman makamları ile ilgili olmasına rağmen Türk kanunlarının davaya uygulanması ve TTK 553/1. maddesine dayanarak karar verilmesinin hukuken mümkün olmadığını, bilirkişi raporunun karar vermeye uygun bir rapor olmayıp rapora itirazlarının hukuka aykırı olarak değerlendirilmediğini, davanın haksız fiil sorumluluğu ile çözülmesinin hukuken mümkün olmadığını, bu yönde değerlendirme yapılırsa da haksız fiilin işlendiğine dair delil olmadığından davanın esastan reddi gerektiğini, dayanak belgeye göre davalının borç ikrarının olmadığını, iflas sürecinin kamu düzeni ile ilgili olduğunu, iflasın ülkesellik ilkesi gereğince Türkiye'de yargılama yapılamaması resen gözetilmeliyken bu hususa hiç değinilmediğini, bilirkişinin zamanaşımına ilişkin görüşleri hakkında itirazların dikkate alınmadığını, müvekkilinin borçlu olmadığı dava konusu bedel ile ilgili davalıya tebliğ yapılmamasının, temerrüde düşürülmemesi dikkate alınmadan davalı aleyhine faiz hesaplaması yapılmasının hukuka aykırı olduğunu belirterek İstanbul 21. Asliye Ticaret Mahkemesinin 2020/256 esas, 2021/885 karar sayılı ve 24/11/2021 tarihli davanı kısmen kabulü kararının istinaf talepleri doğrultusunda ortadan kaldırılarak öncelikle uluslararası yetki itirazları doğrultusunda, aksi takdirde zamanaşımı itirazları doğrultusunda davanın usulden reddine, aksi takdirde davanın esastan reddine karar verilmesini talep etmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE

Dava, Almanya'da kurulan, davalının yöneticisi ve hâkim ortağı olduğu Holding AG şirketine yatırım yapan davacının, davalının yatırımcıların zararına olarak topladığı parayı şirketin amacına uygun olarak kullanmaması ve dava dışı şirketin iflas etmesi, davalının şirket yöneticisi olarak kişisel iflasında Türkiye /Bodrum'daki taşınmazını bildirmemesi sebebiyle doğan zarardan davalının sorumlu olduğu iddiasına dayalı olarak başlatılan ilamsız icra takibine yönelik itirazın İİK'nın 67.maddesi uyarınca iptali istemine ilişkindir. İlk derece mahkemesince yapılan yargılama sonucunda davanın kısmen kabulüne karar verilmiş; bu karara karşı, davacı ve davalı vekillerince, yasal süreleri içinde istinaf başvurusunda bulunulmuştur.İstinaf incelemesi, HMK'nın 355. maddesi uyarınca, ileri sürülmüş olan istinaf nedenleriyle ve kamu düzeni yönüyle sınırlı olarak yapılmıştır.Davacı alacaklı tarafından, davalı hakkında İstanbul 4. İcra Müdürlüğü'nün... Esas sayılı dosyasından 05.01.2018 tarihli 26.386,54 Euro asıl alacak ile 10.147,48 Euro işlemiş faiz olmak üzere toplam 36.534,02 Euro alacağın tahsili amacı ile ilamsız icra takibi başlatıldığı, davalının borca ve takibe yönelik yetki itirazı üzerine davacının İİK'nın 67. maddesi gereğince iş bu itirazın ipali davasını açmış olduğu anlaşılmıştır. Mahkemece, HMK'nın 9. maddesi kapsamında davalının yerleşim yerinin Şişli/ İstanbul olması ve Türkiye'de

malvarlığının bulunması nedeniyle icra dairesinin ve mahkemenin yetkili olduğu kabul edilerek işin esası incelenmiştir. Tarafların dosyaya delillerini ibraz etmeleri ve ilgili delillerin dosya içerisine celbi sonrasında bilirkişi raporu alınmıştır. Bilirkişi heyetinin 05.11.2021 tarihli raporunda sonuç olarak; MÖHUK m.34 uyarınca, davacının haksız fiil kaynaklı alacak talebi hakkında Alman hukukunun uygulanması gerektiği, Alman hukukunda üçüncü kişilerin, anonim şirket yönetim kurulu üyelerinin fiillerinden ötürü zarar gördükleri iddiasıyla doğrudan doğruya yönetim kurulu üyeleri aleyhine açtığı davaların haksız fiillere ilişkin genel hükümler kapsamında çözümlendiği, davacının ibraz ettiği, Hamburg Sulh Hukuk Mahkemesinin (İflas Mahkemesi) ... dosya numaralı 124 seri numaralı iflas tablosunun apostille şerhi taşıması sebebiyle, Türk hukuku ve Türk mahkemeleri nezdinde “resmî belge” ve “kesin delil” olarak kabul edilmesi gerektiği ve İİK'nın 68. maddesi kapsamındaki belgelerden olduğu, MÖHUK'un 8. maddesi uyarınca işbu alacakla ilgili zamanaşımı uyuşmazlıklarının da Alman hukukuna göre çözümlenmesi gerektiği, Alman MK (BGB) m.197(5) uyarınca iflas prosedürü kapsamında icra kabiliyeti kazanan alacaklar bakımından zamanaşımı süresinin 30 sene olduğu, olaydaki alacak Hamburg Sulh Hukuk Mahkemesinin (İflas Mahkemesi) ... dosya numaralı 124 seri numaralı iflas tablosunda yer aldığı için, BGB m.197(5) kapsamındaki alacaklardan olduğu, 30 senelik zamanaşımı süresine tâbi bulunduğu ve bu 30 yıllık bu süresinin dolmadığı, davaya konu alacak Alman hukukuna tâbi olduğu için, faiz oranının ve faizin başlangıç tarihinin de Alman hukukuna göre belirlenmesi gerektiği, zarar görenin Alman MK (BGB) m.849 uyarınca zararın meydana geldiği tarihten itibaren faiz talep edebileceği ancak davacı, borcun davalının sıra cetveline kaydedildiği tarih olan 1.9.2008 tarihinden itibaren faiz talep ettiği için faizin başlangıç tarihi olarak 1.9.2008 tarihinin esas alınması gerektiği, faiz oranı olarak da Alman MK (BGB) m.246 hükmündeki yıllık %4'lük yasal faiz oranının esas alınması gerektiği, bu çerçevede hesaplanan işlemiş faiz tutarı 9.997,57€ olup, davacı yanın takipte 10.147,48€ işlemiş faiz talep ettiği görülmekle, işlemiş faiz tutarının 9.997,57€ ile sınırlı olması gerektiği belirtilmiştir. Taraf vekilleri bilirkişi raporuna karşı beyan ve itirazlarını dosyaya ibraz etmişlerdir. Mahkemece yukarıda yer verilen gerekçelere istinaden bilirkişi raporu da esas alınmak üzere davanın kısmen kabulüne dair hüküm tesis edilmiştir. Davacı vekili; müvekkili davacının Almanya'da kurulan, davalının yöneticisi ve hâkim ortağı olduğu ... Holding AG şirketi'ne yatırım yaptığını, davalının yatırımcıların zararına olarak topladığı parayı şirketin amacına uygun olarak kullanılmadığını, davalının ceza yargılamasında bu sebeple mahkumiyet kararı aldığını ileri sürerek, davacı zararının davalıdan tahsilini istemiştir. Davalı vekili ise husumet, yetki ve zamanaşımı itirazlarında bulunup, dava dosyasındaki belgelerin davalı ile direk ilgisi olmadığını, davalının şirketin ortağı olduğunu ve aslen bu ticari ilişkiden sorumlu olmadığını, davacının tanıma ve tenfiz gibi yollara başvuru hakkı varken Türkiye'de yeniden dava açmasının hakkın kötüye kullanılması olduğunu savunmuştur. Davalının Almanya'da verilen şahsi iflas kararının Türkiye'de tanınıp tenfiz edilmediği, bir malvarlığı olmadığından iflasın da kapatıldığı hususlarında uyuşmazlık bulunmamaktadır. Davalının, davacının, dava dışı şirkete yatırdığı paranın varlığına ve miktarına itirazı olmayıp uyuşmazlık, şirkete yatırılan para nedeniyle davalıdan talepte bulunulup bulunulamayacağı noktasındadır. Davalı, açılan iflas kararının tenfizi yoluna gidilmeden, şirketin borcunun davalıdan tahsilinin istenemeyeceğini, davalının davacının zararından sorumlu olmadığını savunmaktadır. Davacı, davalının şahsi iflası sonucu iflas idaresince yapılan 01.09.2008 tarihli alacak kayıt belgesine ve ceza davasında verilen mahkumiyet kararına dayanmaktadır. İddia, Almanya'da kurulan, davalının yöneticisi ve hâkim ortağı olduğu ... Holding AG şirketine yatırım yapan davacının yatırımcıların zararına olarak topladığı paranın şirketin amacına uygun olarak kullanılmaması sebebiyle doğan zarardan davalının sorumlu olduğu iddiasına dayalı olup dava, davalı yöneticinin haksız fiil sorumluluğuna ilişkindir. Hamburg Eyalet Mahkemesi 20. Büyük Ceza Dairesinin 09 Nisan 2013 tarihli kararı ile davalının 5 yıl, diğer ortak ...'nin ise 2 yıl hapis cezası ile

cezalandırılmalarına karar verilmiştir. Söz konusu karar, Alman Federal Mahkemesi 5. Ceza Dairesinin 19 Şubat 2014 tarihli kararı ile; "Eyalet Mahkemesinin ceza belirlerken amacına aykırı yatırım yapılan paralar için kabaca belirlenmiş asgari bir paydan dolayı sanıkların her biri için ilgili sürede yatırım toplamının sadece %20 si kadar zarar görüldüğü varsayımından hareket etmiş, ... dolandırılan sözleşme bitiminde yanlış yönlendirilmişse (makbuz dolandırıcılığı) zararın tespiti için gerekli olan sözleşme ortağına karşı kazanılmış olan hakkın para değerinin toplam netleştirilmesinin ve verilen para taahhüdünün birbiriyle karşılaştırılmalarıdır. ... dolandırılan mevcut durumdaki yatırımcılar gibi hamiline yazılı hisse satın almak için sözleşmenin akdedilmesiyle riskli bir işe girdiyse zararın tespiti için belirleyici faktör aldatma ve hatalardan kaynaklanan kayıp riskidir. Sadece tehdit edici, belirli olmayan bir varlık akışı ancak tehlikede olan varlığın ekonomik değeri zaten düşmüş ise bir zararın ortaya çıktığını gösterir. Bu, zarar riski nedeniyle, aldatılan kişi tarafından kazanılan hakkın parasal değerinin, girilen yükümlülüğün değerinden düşük olması durumudur. bu düşük değer ticari bakış açısına göre ve Federal Anayasa Mahkemesi içtihadına uygun olarak somut bir şekilde tespit edilmeli ve gerektiğinde ekonomik hasarı belirlemek üzere bir bilirkişi yardımı ile ölçülmelidir. ... yatırım dolandırıcılığına ilişkin olarak Federal Mahkemenin kişisel zarar etkisine bağlanan hukuki şekline ilişkin, içtihadattan ki buna göre göre toplam netleştirmede hakkı ihlal edilen için erişilenin sübjektif değeri dikkate alınmalı ve eğer kendisi işin farklılığı ve riski bakımından elde etmek istediğinden (aluid) tamamen farklı bir şey elde edecek şekilde yanıltıldıysa ve alınan ödeme kendisi için tamamıyla kullanılmaz ise bu durumda yatırımcının ödemesinin tamamı zarar olarak görülebilir. ... hamiline yazılı tahvil vasıtasıyla kıymetlendirilen geri ödeme hakkına ilişkin ekonomik değer belirlenmemiştir. Bu değer ve yatırımcıların bundan kaynaklanan finansal zarar, karardaki diğer tespitlerden de çıkartılamaz. Bölge mahkemesi tarafından tespit edilen gerçeklere dayanarak pek çok husus, tahvil süresinin bitiminden sonra nominal tutarı geri alma ihtimalinin çok az olduğuna işaret etmektedir. ... Özellikle de ... AG ve şirketler grubunun tamamının son derece gergin bir likidite durumuna sahip olması yanında gerçekleştirilmesi belirsiz sanat satışlarından 37,9 milyon Euro tutarındaki bir alacak dikkate alınmaksızın 31 Aralık 2005 tarihi itibarıyla 39 milyon Euro kayıp ortaya çıkması ve bu nedenle mali denetmen ...'in 29 Mayıs 2006 tarihinde sadece sınırlı bir onay raporu vermesi de buna işaret etmektedir. Ancak bunların hepsi yatırımın taahhüt edildiği tarihte geri ödeme haklarının değerliliğindeki eksikliğin ve bunun neticesinde finansal zararı belgelemek için yeterli olmamaktadır. Faiz alacağı da dikkate alınarak geri ödeme haklarının değerinin gerekli somut tespitine ilişkin olarak daha ziyade tasarruf tarihinde mevcut olan zarar riski mevcut şirket varlığı vasıtasıyla ve davalıların planları doğrultusunda rakamlara dökülerek bilirkişi yardımı alınarak rakama dökülmelidir. ... davalı ... açısından aktif bir fiil ile dolandırıcılık yaptığı yeterince belgelenememektedir, zira bu tespitlerden kendisinin ...'nin sözleşmeye aykırı araç kullanma amacına bilgiye ulaşmasından sonra davalı ... ile ilişkili dolandırmaya yönelik satış faaliyeti üzerinde örgütsel kontrolünü gerekçelendiren veya devam ettiren faaliyetler görülmemektedir. Federal Başsavcının da daha detaylı izah ettiği gibi kararda tespit edilen şimdiye kadar belgelenmemiş bir finansal zarar mevcudiyetini varsayan gerçek durum bazında dolandırıcılık koşullarının ihmal edilmek suretiyle doğrudan gerçekleştirilmiştir. ...eğer finansal zarar ispatlanamayacak olursa yeni yerel mahkeme StGB264a maddesi doğrultusunda bir sermaye yatırım dolandırıcılığının söz konusu olup olamayacağını kontrol etmek zorunda kalacaktır." ifadelerine yer verilerek bozulmuştur. Davalı vekilinin istinaf başvurusu sonrası sunduğu dilekçe ekinde, Hamburg Bölge Mahkemesi 18. Büyük Ceza Dairesinin 05 Temmuz 2022 tarihli kararı ile davalının hakkındaki davanın nihai olarak durdurulduğu, dava masraflarının devlet kasasından karşılanacağı, gerekli harçların davalı tarafından karşılanacağı kararlaştırılmış ise de apostil şerhi bulunmadığı, yargılama sırasında sunulmadığı ayrıca bozma kararından sonra hakkındaki ceza davasının

durdurulmasının eldeki davaya etkisinin bulunmayacağı kanaatine ulaşılmıştır. Hamburg Sulh Hukuk Mahkemesince 15.07.2008 tarihinde davalının şahsi iflasına karar verilmiş, aynı mahkemece 17.02.2014 tarihinde davalının malvarlığının iflas tasfiyesine yetmemesi sebebiyle iflas tasfiyesine ilişkin karar resen kaldırılmıştır. İflas tasfiyesinin kapatılması Alman İflas Kanunu'nun 207. maddesi gereğince mümkün olmadığından iflasın kaldırılmış olduğu anlaşılmaktadır. Söz konusu kararda, 06.05.2014 tarihinde açılan iflas durumunun, müflisin mal varlığının yetersizliği nedeniyle kapatıldığı ve kararın itiraz üzerine bozulabileceğine karar verilmiştir. 25.08.2014 tarihinde davalı hakkında Alman İflas Kanunu 300/1-1. maddesi gereği bakiye borçtan kurtulma kararı verilerek, davacı alacağının sebebinin "haksız fiil" olarak kabul edilerek, davacının alacağının iflas tablosuna kaydedildiği anlaşılmıştır. Ceza yargılamasında tespit edilen maddi vakıalara göre davacının aldığı Solar tahvilleri için ... şirketine ödediği yatırım bedelinin davalının organizasyonunda amacı dışında tüketildiği belirlenmiştir. Yatırım bedellerini sözleşme amacı dışında kullandığı sabit görülen davalı hakkında devam eden ceza davasının sonunda verilecek kararın sonuca bir etkisi olmayacak, haksız fiil failinin sorumluluğu için ceza davasında tespit olunan vakıaların değerlendirilmesi gerekecektir. Bu tespit ve bilgilere göre somut olayın değerlendirilmesinde; Davanın konusu yabancılık unsuru taşıyan bir özel hukuk uyuşmazlığıdır. Bu nedenle, öncelikle, görevli ve yetkili Türk mahkemesince uygulanacak hukuk tespit edilmelidir. 5718 sayılı MÖHUK'un 1. maddesi "(1) Yabancılık unsuru taşıyan özel hukuka ilişkin işlem ve ilişkilerde uygulanacak hukuk, Türk mahkemelerinin milletlerarası yetkisi, yabancı kararların tanınması ve tenfizi bu Kanunla düzenlenmiştir. (2) Türkiye Cumhuriyetinin taraf olduğu milletlerarası sözleşme hükümleri saklıdır." hükmünü içermektedir. Dava konusu uyuşmazlığın esası bakımından Türkiye'nin taraf olduğu bir milletlerarası sözleşme bulunmadığından, uygulanacak hukuk MÖHUK hükümlerine göre belirlenecektir. MÖHUK'un 2. maddesi gereğince hâkim, Türk kanunlar ihtilâfı kurallarını ve bu kurallara göre yetkili olan yabancı hukuku re'sen uygular. Dava, haksız fiilden kaynaklanan alacak istemine ilişkindir. MÖHUK'un 34. maddesi haksız fiillere uygulanacak hukuku gösteren genel kural niteliğindedir. MÖHUK'un 34/1 maddesi uyarınca "Haksız fiilden doğan borçlar haksız fiilin işlendiği ülke hukukuna" tâbidir. Somut olayda, haksız fiilin işlendiği yer Almanya olduğundan, uyuşmazlığın esasına maddi hukuk bakımından Alman Hukukunun uygulanması gerekir. Davanın nitelemesi, usulü itirazların halli, ispat kuralları, geçici hukuki koruma (ihtiyati haciz) aşamaları hâkimin hukukuna (lex fori) tabidir. Bu aşamalarla yani usuli konularla ilgili olarak Türk hukuku uygulanmıştır. Davacı tarafça, davalı şirket yöneticisinin mali ve finans sorumlusu olarak topladığı paraları amacı dışında kullanarak şirkete yatırım yapan davacının yatırımını kaybettiği, davalının kusurlu eylemleriyle davacı zararına sebep olduğu ileri sürülmüştür. Davacının talebinin Türk hukukunda karşılığı, şirket yöneticisinin sorumluluğuna ilişkindir. Türk Hukukunda, yöneticinin gerek TTK'da özel olarak düzenlenen sorumluluk hükümleri, gerekse TBK'nın haksız fiil hükümlerine dayanarak sorumluluğu istenebilir. Alman Hukukunda anonim şirket kurucularının ve yönetim kurulu üyelerinin hukuki sorumluluğu Aktiengesetz (Paylı Ortaklıklar Kanunu)' de düzenlenmiştir. Ancak üçüncü kişilerin şirketin yönetim kurulu üyelerinin eylemlerinden ötürü zarar gördükleri iddiasıyla doğrudan yönetim kurulu üyelerine karşı açtıkları davalara ilişkin olarak anılan kanunda bir hüküm bulunmadığından, Alman hukukunda bu nitelikteki davalarda haksız fiil hükümleri uygulanmaktadır. Alman Medeni Kanunu (BGB)'nin 823. maddesi "Kasıtlı olarak veya ihmâle bir başkasının hayatını, bedenini, sağlığını, özgürlüğünü, mülkiyetini veya bir başka hakkını hukuka aykırı olarak ihlâl eden kişi, bundan kaynaklanan zararı karşı tarafa tazmin etmekle yükümlüdür." hükmünü içerir. Davacı, Hamburg Sulh Hukuk Mahkemesinin (iflas mahkemesi) 03.09.2014'de kesinleşen 67 a IN237/08 dosya numaralı kararına, davacının alacağının 124 seri numarası ile kaydedildiği iflas tablosunu ibraz etmiştir. Bu iflas tablosu bir ilam değildir. Ancak bir devlet mahkemesince tanzim edildiğinden resmî belge niteliğindedir.

Yabancı resmî belgeler, HMK'nın 224. maddesi uyarınca ilgili devletteki Türk konsolosu tarafından tasdik edildikleri veya Türkiye'nin de taraf olduğu 1961 tarihli Yabancı Resmî Belgelerin Tasdiki Mecburiyetinin Kaldırılması Hakkında La Haye Sözleşmesi çerçevesinde apostille şerhi ile donatıldıkları takdirde Türk hukukunda resmî belge niteliğinde kabul edilir. HMK'nın 204/2 maddesi uyarınca da yetkili memurların görevleri içinde usulüne uygun olarak düzenledikleri belgeler, aksi ispatlanıncaya kadar kesin delil sayılırlar. Bu nedenle, Dairemizce davacının davalıdan bu miktar alacaklı olduğu kabul edilmiştir. İflas tablosunda borçlunun davalı, alacaklının davacı olduğu, alacağın gerekçesinin kasten işlenen haksız eylem niteliğinde alacak olduğu, 01.09.2008'de kaydedildiği, 26.386,54 EURO olduğu ve yukarıda belirtilen hükümler uyarınca davacının davalıdan bu miktar alacaklı olduğu anlaşılmıştır. 5718 sayılı MÖHUK'un 8. maddesi uyarınca zamanaşımı hakkında uygulanacak hukuk, ilişkinin esasına uygulanacak hukuktur. Buna göre BGB'nin 197/5 hükmü gereği, iflâs prosedürü çerçevesinde tespit edilen alacaklara ilişkin zamanaşımı süresi otuz yıldır. Davacının alacağı, davalının iflas davasının görüldüğü Hamburg Sulh Hukuk Mahkemesinin kesinleşen ... sayılı iflas tablosunda 124 seri numarası ile kayıtlı olduğundan otuz yıllık zamanaşımı süresine tabi olup bu süre takip ve dava tarihi itibarıyla geçmemiştir. Bu nedenlerle davalı vekilinin iddia ve istinaf sebeplerinin yerinde olmadığı sonucuna varılmıştır. Davacı vekilinin istinaf nedenlerine gelince; uyuşmazlığın çözümünde Alman Hukukunun uygulanması gerektiğinden, talep edilen alacağa işletilecek faizin de Alman Hukukuna göre belirlenmesi gerekir. Alman Borçlar Kanunu'nun 246. maddesinde faiz oranı yıllık %4 olarak belirlenmiştir. Alman Medeni Kanunu (BGB) 849 maddesine göre bir kimse mahrum kaldığı bir eşyanın kıymeti için tazminat ödenecekse, zarar gören, değer belirlenmesinde esas alınan tarihten itibaren faiz talep edebilir. Bu hüküm, faizin başlangıç tarihi itibarıyla zararın meydana geldiği tarih olarak kabul edilmektedir. Aynı kanunun 246. maddesi gereğince bir hukuki işlemde veya kanundan kaynaklanan borçlar bakımından yasal yıllık faiz oranı %4 oranındadır. Davacı taraf alacağın iflas kayıt tablosuna kaydedildiği 01.09.2008 tarihinden itibaren Devlet bankalarınca mevduata uygulanacak en yüksek faiz oranıyla tahsili talebinde bulunmuş, işlemiş faiz olarak buna göre hesaplama yaparak talepte bulunmuştur. Davacının yatırım nedeniyle 26.386,54 EURO zararından davalının kusuruyla zararına sebep olduğu icra takibinde 3095 sayılı kanun gereği işlemiş faiz (10.147,48 EURO) talep ettiği, ancak davalının %4 oranda faiz ödemekle yükümlü olduğu, buna göre bilirkişi kurulu tarafından yapılan faiz hesabının yerinde olduğu bu yöndeki davacı istinaf sebebinin yerinde olmadığı anlaşılmıştır. (Emsal Yargıtay 11. Hukuk Dairesinin 2024/6622 Esas, 2025/5005 Karar ve 09.07.2025 tarihli ilamı). Açıklanan bu gerekçelerle, HMK'nın 353/1.b.1 hükmü uyarınca dosya üzerinden yapılan istinaf incelemesi sonucunda, davacı ve davalı vekillerinin istinaf başvurularının ayrı ayrı esastan reddine dair aşağıdaki hüküm verilmiştir.

HÜKÜM:Yukarıda açıklanan gerekçelerle;

1-HMK'nın 353/1.b.1. maddesi uyarınca, her iki taraf vekillerinin istinaf başvurularının ayrı ayrı esastan reddine, 2-Davacı tarafından yatırılan istinaf başvuru ve peşin karar harçlarının Hazineye gelir kaydına, bakiye 534,70 TL istinaf karar harcının davacıdan tahsili ile Hazineye gelir kaydına, 3-Davalı tarafından yatırılan istinaf başvuru ve peşin karar harçlarının Hazineye gelir kaydına, bakiye 11.508,69 TL istinaf nispi karar harcının davalıdan tahsili ile Hazineye gelir kaydına, 4-Taraflarca yapılan kanun yolu giderlerinin kendilerinin üzerinde bırakılmasına, 5-Gerekçeli kararın, Dairemiz Yazı İşleri Müdürlüğüne taraf vekillerine tebliğine dair; HMK'nın 353/1.b.1 maddesi uyarınca dosya üzerinden yapılan istinaf incelemesi sonucunda, 22.10.2025 tarihinde, oy birliğiyle ve temyizi kabil olmak üzere karar verildi. KANUN YOLU: HMK'nın 361. maddesi uyarınca, iş bu gerekçeli kararın taraf vekillerine tebliğ tarihlerinden itibaren iki haftalık süreler içinde temyiz yolu açıktır.